

hájlándók lesznek jobb előmenetelt és fizetést ígérő pályákat fölcserélni a szerényebb tanítói pálya lehetőségével?

A folyóirat múlt évi 10. számában szép tanulmány jelent meg dr. Zentai Károly tollából: *A cselekvő oktatás elvei a tanítóképzésben.* A cselekedtető oktatás ellenzőinek száma ma már csekély. Az elvtől való eltérés oka a tananyag nagy tömege, a tanulók nagy száma, néha más gátló körülmény. Célyszerűségét kísérletek és a tudományos lélektan igazolta. A nélküle elérhető nagyobb anyagvégzés látszólagos, mert ezt nem a tanár, hanem a tanuló szempontjából kell elbírálni. Ezután az író rövid történeti áttekintést nyújt a cselekedtető tanítás kifejlődéséről. A cselekvés iskolája kapcsolatot teremt az étellel, a gyermek iskolai környezetét mindennapi életéhez kívánja hasonítani. Szemben áll a formalizmussal. Célja spontán és termelő aktivitás. Ezzel együtt jár az osztály külső képének megváltozása. A tanulók dolgoznak, problémákat vetnek fel, megoldásokat keresnek. A cselekedtető tanítás részére programot megállapítani lehetetlen, módszerileg megkötni nem is szabad. Egy vonás mindig föllelhető benne: az értelem, érzelem és akarati törekvések irányítása. Ezután néhány irányelvet sorol fel, amelyek nem módszeres utasítások a cselekedtető tanítás részére.

A januári és februári számban dr. Kemény Ferenc igen hasznos adatokat gyűjtött össze „*Német hatások a magyar nevelés- és oktatásügyre*“ címen.

A januári számban Kratofil Dezsőnek „A geometria tanításának vezérkönyvéről“, a februári számban pedig Udvarhelyi Károlynak „Magyarország földrajza az iskolában és szülőföldismertetés“, valamint Jeges Sándornak „Természetrajz. Gyakorlati tanítások“ című könyveiről, melyek a gyakorló polgári iskola könyvtárának kötetei, részletes és igen elismerő bírálatokat közöl.

A „*Pedagógiai Szeminárium*“ f. tanévi 3. számában Noszlopi László adatokat közöl arról, hogy „*Milyen pályákra készülnek az elemi iskolát most elvégző budapesti fiúk?*“ A IV., VI. és VIII. elemi iskolás tanulók (6495) részéről beérkezett válaszok alapján megállapítja, hogy már a IV. osztályban eléggé határozott volt a pályaválasztás. Gyakori volt a megegyezés a gyermek és a szülő óhajában. A pályatájékozottság azonban igen kicsiny volt. A kb. 1000 pálya közül csak 409 féle szerepelt. Nemzetgazdasági szempontból sem felel meg az ország viszonyainak a megoszlás. Legtöbb az altiszt, katona, tüzoltó, rendőr, sport, közlekedés és egyéb személyi pályát választók száma. Ezután következik az ipari, majd még igen nagy százalékkal (20,5 meg 3,7%) a szellemi, igen csekély %-kal a kereskedelmi (2,8%), mezőgazdasági, napszámos, bányászati, családi pályák. Még elég nagy százalék (21,3) nem tudott választ adni. Ez utóbbi azonban érthető a gyermek kiforratlansága miatt. Itt még korai a pályaválasztás. Ezután ismerteti, hogy a fővárosi Pedagógiai Szeminárium lélektani laboratóriuma milyen kísérletekkel és vizsgálatokkal szándékozik alátámasztani a gyermekek pályaválasztását, képességeinek alkalmazhatóságát.

Massón Izabella egy évvégi összefoglalás vázlatában mutatja meg, hogy miként lehet a *Szent Korona* tanát értékesíteni a történelmi tanításában.

Fógel Sándor a szavak és kifejezések helyes használata cím alatt a magyarság ismét új és helyes irányzatára hívja fel a figyelmet. Örömmel látjuk, hogy a magyar nyelv tisztulási folyamat előtt áll. Igazán ideje volna, hogy a fölösleges tudálékos nyelvhasználatot a mi édes nyelvünk kiszorítsa.

Pongrácz Alajos a középiskola VIII. osztályának német dolgozatairól ír. *Gárdonyi Albert Budapest nevének eredetét* adja történelmi adatok alapján térkép-melléklettel.

Mintatanítások: 1. A magyar állampolgárság; 2. Nyelvhelyességi óra (gimn. IV. oszt.), 3. Budapest fejlődésének gazdaság-földrajzi alapja (keresk. isk. III. oszt.)

A folyóirat 4. száma a Felvidéké. *Székely Károly* ismerteti „*Felvidéki iskoláinkat*“. A polgári iskolák száma az elszakításkor 114 volt, 1936—37-ben 239. De ebből az utóbbiból csak 18-ban folyt magyar nyelvű tanítás! Legnagyobb részük leányiskola volt, s csak három évfolyamos. *Gerevich Tibor* a *kassai dóm* történetét és szépművészeti értékét ismerteti. *Gárdonyi Albert* „*Kassa, Budapest leányvárosa*“ c. cikkéből bizonyára sokan újságként halljuk, hogy a törökuralom alatt Pestről igen sok család költözött Kassára, amely eredetileg német bevándorlók alapítása volt. Ennek természetes folyománya, hogy a mai pesti és kassai családok igen nagy része között szoros vérrokonság áll fenn.

A mintatanítások is a Felvidékről veszik anyagukat. Ezek: Magyar karácsony, A megnagyobbodott Magyarországról, Az Északkeleti-Felvidék, A nemzet vígasza, Mikszáth Kálmán regénye: A fekete város.

Az **Orsz. Középk. Tanáregyesületi Közlöny** múlt évi novemberi számában az Egyesület közgyűlésén elhangzott elnöki megnyitót és főttkári jelentést olvashatjuk, amely utóbbi igen szép munkásságról számol be. Ugyanebben a számban *Kardeván Károly* az *iskola kötelességeiről ír a felvidéki nemzetiségi kérdésben*. A Felvidék visszakerülésével időszerűvé vált megfelelő felfogás kialakítása a nemzetiségi kérdésben. Az egységes közvélemény kialakításában az iskolákra jelentős feladat vár. Tisztában kell lennünk a magyarságnak nemesak beolvasztó erejével, hanem a nemzetiségek beolvasztó erejével is. Ez teszi érthetővé, hogy a nemzet küzdelmeiben a nemzetiségek egy vérként küzdöttek a magyarral. Az egészséges keveredést mutatja a magyar vidéken magát teljesen magyarnak valló idegen nevű családok, és fordítva, a német és szláv vidékeken élő magyar származást jelző nevű elnémetesedett vagy elszlávosodott családok példája. A magyarság az állások betöltésénél soha nem volt tekintettel a származásra, amint azt ma élő kiválóságaink példája is mutatja. A nemzetiségek számbeli erejét és kultúráját meg kell becsülni, mert a Kárpátokon belül ezek a külön kultúrák egymással szoros érintkezésben, közös jegyekkel fejlődtek ki. A nemzetiségi vidéken lakók egyik, vagy másik nyelvet gyengébben beszélnek, amin megütközni nem szabad. A nemzetiségek irodalmát, művészetét, tudományát meg kell becsülni és szóhoz engedni. Az iskola feladata, hogy a különböző nyelvű honfitársaink megbecsülésének és megbékélésének harcosa legyen, fel nem adva a magyarságunkhoz való ragaszkodást.

A december—januári szám első cikke *Alszegehy Zsolt*tól. „*Mit tanítsunk a gimnázium V. és VI. osztályának magyar nyelvi anyagában*“ A tantervi